

Sygn. akt I A Cz 1794/12

POSTANOWIENIE

Dnia 3 grudnia 2012 r

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie następującym :

Przewodniczący : Sędzia S.A. Hanna Nowicka de Poraj

Sędzia S.A. Józef Wąsik

Sędzia S.O. Regina Kurek (deleg.)

po rozpoznaniu w dniu 3 grudnia 2012 r. w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Gminy K.

przeciwko A. D.

o zapłatę

na skutek zażalenia strony powodowej na postanowienie Sądu Okręgowego – Sądu Gospodarczego w Krakowie z dnia 23 sierpnia 2012r. sygn. akt IX G Nc 945/12

p o s t a n a w i a :

zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że zabezpieczyć do czasu zakończenia postępowania w niniejszej sprawie, roszczenie strony powodowej wobec pozwanego o zapłatę kwoty 435.066,54 zł poprzez ustanowienie na rzecz strony powodowej hipoteki przymusowej do sumy zabezpieczenia 739.098,46 zł na nieruchomości stanowiącej własność pozwanego położonej w K. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy dla Krakowa – Podgórze w Krakowie prowadzi księgę wieczystą o nr (...).

Sygn. akt I ACz 1794/12

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Krakowie oddalił wniosek strony powodowej o zabezpieczenie, do czasu zakończenia postępowania w niniejszej sprawie, roszczenie strony powodowej wobec pozwanego o zapłatę kwoty 435.066,54 zł z ustawowymi odsetkami (które ostatecznie wyliczyła na kwotę 329.371,92 zł i pozwu w tym zakresie nie cofnęła) poprzez ustanowienie na rzecz strony powodowej hipoteki przymusowej do sumy zabezpieczenia 739.098,46 zł na nieruchomości stanowiącej własność pozwanego położonej w K. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy dla Krakowa – Podgórze w Krakowie prowadzi księgę wieczystą o nr (...) (sumę zabezpieczenia powódka sprecyzowała na wezwanie sądu z dnia 12.06.2012r (k.32) w piśmie z dnia 22.06.2012r (k.35).

W ocenie Sądu Okręgowego, jakkolwiek strona powodowa uprawdopodobniła swoje roszczenie to jednak nie wykazała interesu prawnego w żądaniu zabezpieczenia, w szczególności nie wykazała, że pozwany nie ma dostatecznego majątku, lub, że zachodzą jakiegokolwiek obawy co do jego wypłacalności. Natomiast twierdzenia powódki o możliwym wyzbyciu się majątku przez pozwanego Sąd uznał, za niczym nie wykazane prognozy.

Zażalenie na to postanowienie złożyła strona powodowa, zarzucając błędne przyjęcie, iż strona powodowa nie wykazała interesu prawnego pozwalającego na zabezpieczenie roszczenia. Powołała się na bezskuteczność egzekucji przeciwko spółce kierowanej przez pozwanego oraz dwa kolejne orzeczenia wydane przeciwko niej na łączną kwotę ok. 280.000 zł. Jako nową okoliczność podała nadto, fakt ustanowienia na przedmiotowej nieruchomości pozwanego hipoteki przymusowej w kwocie 104.867 zł na rzecz osób fizycznych, co jej zdaniem świadczy o niewypłacalności pozwanego.

Pozwany wniósł o oddalenie zażalenia zarzucając, że powód nie uprawdopodobnił ani roszczenia, ani interesu prawnego. Podniósł, że przedstawił do potrącenia wzajemną wierzytelność w wysokości ok. 1.800.000 zł z tytułu nakładów i wytoczył o nią powództwo. Twierdzenia powódki o braku majątku pozwanego uznał za gołosłowne.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie jest uzasadnione.

Odnosząc się do zarzutów podniesionych w zażaleniu, należy stwierdzić należy, iż spełnione zostały warunki dopuszczalności udzielenia zabezpieczenia z art. 730 k.p.c. oraz podstawy do uznania zasadności zabezpieczenia z art. 730¹ k.p.c.

Za podstawy zabezpieczenia uznaje się okoliczności merytoryczne, od których istnienia uzależnione jest dokonanie zabezpieczenia. Artykuł 730¹ k.p.c. wymienia dwie podstawy (które muszą występować łącznie): istnienie roszczenia podlegającego zabezpieczeniu oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia.

Przepis ten wymaga uprawdopodobnienia roszczenia, a więc nie ulega wątpliwości, że uprawniony musi uprawdopodobnić jego istnienie oraz to, że roszczenie to jemu przysługuje. Innymi słowy musi wykazać wiarygodność roszczenia z tym że wymaganie wiarygodności roszczenia oznacza konieczność jego uprawdopodobnienia (art. 736 § 1 pkt 2 k.p.c). Rezygnacja z przeprowadzenia dowodu co do istnienia roszczenia wynika z faktu, że postępowanie zabezpieczające jest postępowaniem uproszczonym (tak zwanym sumarycznym), w którym nie rozstrzyga się sprawy merytorycznie.

Trzeba też dodać, że konieczność uprawdopodobnienia odnosi się także do drugiej podstawy zabezpieczenia czyli do istnienia interesu prawnego w jego dokonaniu.

W tej sytuacji stwierdzenie Sądu Okręgowego o braku wykazania interesu prawnego, jest oczywistym nieporozumieniem, biorąc pod uwagę, że słowo „wykazanie” jest synonimem „udowodnienia”.

Należy się zgodzić z Sądem Okręgowym, że strona powodowa w wystarczający sposób uprawdopodobniła swoje roszczenie. Poza sporem pozostają tytuły wykonawcze przeciwko Centrum (...) – spółki z o.o. w K. oraz umorzenie postępowania egzekucyjnego przeciwko tej spółce postanowieniem z 24.03.2011r. Odpowiedzialność członka zarządu w takiej sytuacji statuuje art. 299 § 1 ksh. Istnienie ewentualnych przesłanek wyłączających tę odpowiedzialność obciąża już pozwanego. Również on powinien wykazać istnienie innego majątku spółki wystarczającego zaspokojenie wierzyciela, skoro takie twierdzenie podnosi. Samo oświadczenie spółki o potrąceniu wzajemnej wierzytelności, nawet, gdyby uznać je za skuteczne, nie niweczy tytułu wykonawczego. Skutku takiego nie odniesie nawet uzyskanie wyroku zasądzającego przez spółkę. Fakty te, są bowiem podstawą do wytoczenia ewentualnego powództwa przeciwegzekucyjnego na podstawie art. 840 § 1 pkt 2 kpc.

Co się tyczy drugiej z przesłanek udzielenia zabezpieczenia tj. uprawdopodobnienia interesu prawnego to odmiennie, niż stwierdza pozwany, należy uznać, że strona powodowa, także w wystarczający sposób uprawdopodobniła tę przesłankę udzielenia zabezpieczenia. Oceniając spełnienie tego warunku należy mieć na uwadze oczywistą trudność procesową po stronie wierzyciela, jaką jest wykazanie faktu negatywnego w postaci braku majątku dłużnika wystarczającego do zaspokojenia jego roszczeń. W sytuacji braku współdziałania ze strony dłużnika jest to

często niemożliwe. Pozwany nie przedstawił w odpowiedzi na zażalenie swojej sytuacji finansowej, poza ogólnymi twierdzeniami.

Z tego względu należy uwzględnić całokształt okoliczności sprawy odnoszący się do osoby dłużnika, a w sprawie niniejszej, również spółki, którą pozwany kierował. Skoro spółka ta nie płaci zobowiązań i zaprzestała prowadzenia działalności gospodarczej wobec orzeczonych eksmisji, to również sytuacja pozwanego się pogorszyła, gdyż nie może liczyć ani na wynagrodzenie menedżerskie ani na dywidendę.

Należy też mieć na uwadze, że kierowane przez pozwanego korporacje nie wykonywały zobowiązań umownych, ani prawomocnych orzeczeń sądowych. Ostatecznie jednak przesądza fakt ustanowienia hipoteki przymusowej przez osoby trzecie, na jedynie znanej nieruchomości pozwanego, co niewątpliwie przemawia za uznaniem, iż sytuacja materialna pozwanego nie jest dobra, co niewątpliwie może utrudnić stronie powodowej uzyskanie zaspokojenia jej roszczeń w razie wygrania sprawy.

Z omówionych względów Sąd Apelacyjny w Krakowie działając na zasadzie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. uwzględnił zażalenie.